

№ 9 (641)
Жовтень 2005 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Адреса сайту ВНТУ в Інтернеті
<http://www.vstu.edu.ua>

**Авто-ретро
до Дня університету**
(стор. 6–7)

День університету

НА ЧІЛЬНИХ ПОЗИЦІЯХ СВІТОВОЇ ОСВІТИ

4 жовтня наш Вінницький національний технічний університет відзначав традиційний День університету. Але водночас він був особливим — святкували 45-річницю з часу заснування вищого навчального закладу.

Зі святом, рідний університете!

ВНТУ сьогодні є флагманом української вищої школи, адже працює, використовуючи найпередовіші досягнення світової освіти. Наша держава лише цього року підписала Болонську декларацію. Її мета — запровадити в Європі досвід північноамериканських університетів, який має безумовні переваги. Але зауважте, ВНТУ ще з 1991-го — уже 14 років (!) працює за канадо-американською системою вищої освіти.

Тож, цілком логічно і закономірно, що ВНТУ позаторік прийнято до Всесвітньої асоціації університетів. Такої честі від України удостоєно лише 5 ВНЗ.

— 45 років для ВНЗ — це зовсім юний вік. А якщо зважити на статус національного, то дуже небагато в нашій країні університетів, які маючи 45 років від заснування, уже стали національними, — вітаючи зі святом, зауважив **ректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Борис МОКІН**. — Це засвідчує, що наш колектив дуже мобільний, енергійний, активний і плідно працює і в сфері наукових досліджень, і стосовно підготовки кадрів. І сподіваюсь, що і надалі ми лідуватимемо і завжди першими запроваджуватимемо ті новації, які потрібні для того, аби вища школа була генератором прогресу. Хочу подякувати усім. І студентам — за те, що гарно навчаються, і

викладачам, за те, що гарно вчать, науковцям — за нові наукові результати. ВНТУ і донині єдиний представник України в IFIA — Всесвітній асоціації винахідницьких організацій. Разом працюватимемо на те, щоб наш університет був одним із найіміджевіших університетів України і світу. Звісно, що при тому фінансуванні, яке нам дає держава, ми не можемо претендувати на те, щоб увійти в сотню кращих університетів світу. Адже кожен з цих університетів має бюджет, як наша країна. Але Україна, я вірю, буде передовою державою, високорозвиненою, високотехнологічною. І колись ректор, який поздоровлятиме наш університет з черговою річницею, скаже, що маємо бюджет не менший, ніж найвідоміші університети світу. Буде ще такий час. І я хочу побажати, аби ви до того часу допрацювали у нашому ВНТУ!

4 жовтня в університеті панував патріотично-піднесений настрій. Зустрічали чимало гостей. Відбувались зустрічі, дискусії, обговорення, презентації в інститутах, на факультетах та кафедрах. Проходили захисти магістерських дисертацій.

Зранку розпочався спортивний фестиваль. У його програмі змагання з легкої атлетики, футболу, шахів. А у Центрі культурології і виховання студентів університету проводився фестиваль творчий. «Вдячність Коновалюкові» — така його назва, а ініціатор — **доцент кафедри культурології, мистецтва та дизайну ВНТУ і, до речі, ведучий програми Вінницького обласного радіо, член Національної спілки письменників України, відомий вінницький поет Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ**. Відбулась презентація фільму «Яків Гальчевський», автор якого **доцент ВНТУ, журналіст Вінницького державного телебачення Леонід ФІЛОНОВ**.

А в актовій залі на загальноуніверситетських урочистостях вітали тих, хто примножує славу університету, хто вніс найвагоміший вклад у розвиток навчального закладу впродовж попереднього навчального року. Цікаво, що торік викладачі університету захистили 3 докторських і 27 канди-

Ректор Борис Мокін вручає атестат почесного професора ВНТУ Фуаду Касімову

Почесний диплом магістра отримує голова президії студентського самоврядування ВНТУ, староста потоку магістрантів Тетяна Трояновська

датських дисертацій.

Традиційно в День університету вітали наших найкращих магістрів, які впродовж усіх років навчання мали найвищий рейтинг з усіх навчальних дисциплін, брали участь у науковій роботі, громадському, культурному, спортивному житті університету. Директори навчальних інститутів, в яких магістри починали свій студентський шлях, та **директор ІнМАД Віталій МОКІН** вручили їм Почесні дипломи магістра та посвідчення довічного члена Наукового університетського братства. І запрошення на урочистості з нагоди Дня університету, яке, зауважте, дійсне сто років!

Здобутки ректора нашого університету є яскравим прикладом потужної творчої роботи у всіх освітянських напрямках — науковому, методичному, навчально-виховному, культурно-просвітницькому, громадському. За попередній навчальний рік академік Академії педагогічних наук України, професор, доктор технічних наук Борис Іванович Мокін визнаний кращим освітянином, лауреатом відзнаки «Засвіти вогонь», відзначений почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за високі досягнення у розробці і впровадженні у навчальний процес нових педагогічних технологій, відзначений подякою Вінницької облдержадміністрації та обласної ради, нагороджений пам'ятною медаллю за успіхи студентів ВНТУ у VI всеукраїнському конкурсі «Комп'ютер і студент». Цього року вийшла друком 8-ма докумен-

Ольга Чухряєва і Мирослава Телішевська

тально-публіцистична книга Бориса Івановича «Що за горизонтом?».

У дарунок ректору — вічне «Аве, Марія!». З Києва, аби привітати alma mater, приїхав минулорічний випускник ВНТУ, а нині соліст славетного хору імені Вірьовки **Віталій ФОРОНОВ**. Наступного року Віталій представлятиме Україну на міжнародному фестивалі «Нова хвиля» у Юрмалі. Але і цього року у його житті відбулась доленосна подія — на початку жовтня взяв за дружину вродливу і теж співучу, як сам, **Оленку ПІГУЛЬ**.

Впродовж шести років навчання у нашому університеті Олена та Віталій радували нас своїми піснями. І на День університету теж співали разом. А говорила Оленка:

— Шановний університете! Вітаю тебе зі святом! І особливо хочу подякувати Борису Івановичу. Ви завжди нам були як батько. Спасибі за Вашу увагу, спасибі Вам за найцінніше — путівку в життя.

Рішенням Ученої Ради ВНТУ від 29 серпня 2005 року присвоєно звання Почесний професор ВНТУ **Фуаду КАСІМОВУ** — професору, доктору фізико-математичних наук, директору науково-дослідного інституту авіації Національної академії авіації Азербайджанської республіки, члену президії Міжнародного коорди-

наційного центру «Негатроніка» при ВНТУ. Гостю з Баку атестат почесного професора ВНТУ вручив ректор Борис Мокін.

Вони пропрацювали у нашому ВНЗ понад 40 років

— Дякую! — Фуад Джалалович трішки знає українську.

Віншували на урочистостях тих, хто працює у нашому ВНЗ понад 40 років. Завідувача кафедри теплоенергетики, доктора технічних наук, професора **Станіслава Йосиповича ТКАЧЕНКА**, кандидата технічних наук, доцента кафедри теплоенергетики **Марка Миколайовича ЧЕПУРНОГО**,

Їх подарував один одному університет.
Олена і Віталій Форонови

старшого викладача кафедри економіки промисловості і організації виробництва **Бориса Петровича ШТЕФАНА**, завідувача науково-методичним відділом, кандидата хімічних наук, доцента **Галину Павлівну КОТЛЯРОВУ**.

Вітали кандидата технічних наук, доцента нашого ВНТУ **Віталія МОКІНА**, який став лауреатом премії Кабінету Міністрів України «За внесок молоді у розбудову держави» у номінації «За нау-

Колишній ректор ВПІ, професор Іван Кузьмін і нинішній ректор ВНТУ, професор Борис Мокін

кові досягнення». Доктора технічних наук, професора **Володимира ГРАБКА**, який був нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

За відкриття нових та ліцензування на найвищий рівень раніше відкритих спеціальностей вшанували завідувача кафедри обчислювальної техніки, доктора технічних наук, професора **Олексія АЗАРОВА** і доцента кафедри ОТ **Юрія ЯРЕМЧУКА** (спеціальність «адміністративний менеджмент у сфері захисту інформації»), завідувача кафедри хімії та екологічної безпеки, доктора технічних наук, професора **Василя ПЕТРУКА** і завідувача кафедри метрології та промислової автоматики, доктора технічних наук, професора **Володимира ПОДЖАРЕНКА** («екологія та охорона навколишнього середовища» та «метрологія та вимірювальна техніка»), завідувача кафедри захисту інформації, доктора технічних наук, професора **Володимира ЛУЖЕЦЬКОГО** («захист інформації в комп'ютерних системах»), завідувача кафедри телекомунікаційних систем і телебачення, доктора технічних наук, професора **Василя КИЧАКА**, доцента **Геннадія БОРТНИКА** («телекомунікаційні системи та мережі»).

У свято, як і слід, було чимало розваг. А ввечері зорганізували традиційний, один з найулюбленіших конкурсів студентів ВНТУ за право носити титул «Містер Шарм». До участі у конкурсі запрошуються талановиті студенти, які до того ж мають високий рейтинг у навчанні. Відбувається це дотепне, творче дійство зазвичай саме у День університету. Цьогоріч престижний титул здобув **другокурсник Інституту автоматики, електроніки та комп'ютерних систем управління Олександр РЕМІННИЙ** (рейтинг у навчанні 10,2).

Після конкурсу студенти розважались на дискотеках, які цього святкового дня були в усіх університетських клубах. Весь день за правопорядком в університеті невтомно і ретельно стежив наш студентський загін ППГУ. Тож, святковий настрій зіпсувати ніщо не мало шансу.

VIVAT, АСАДЕМІА!

Інтернаціонально

Другий вівторок жовтня — свято. День університету. Інститут міжнародних зв'язків та кафедра мовознавства традиційно відзначають його разом із українськими та іноземними студентами.

Вітальне слово виголосив директор ІнМЗ, доктор технічних наук, професор Сергій Юхимчук. Звідувач кафедри МЗ, доктор філологічних наук, професор Лариса Азарова зичила присутнім здоров'я, щастя, удачі й натхнення. Не лише глядачем, а й учасником святкового концерту став ректор нашого університету Борис Мокін. Борис Іванович викликав щире захоплення, прочитавши напам'ять великий уривок із поеми Шевченка. Оце приклад для наслідування!

Разом із ведучою Наталею П'яст, доцентом кафедри МЗ, зала поринає у святковість, де є місце 45-річній історії університету, музиці, поезії, танцям.

Учасники дійства — студенти усіх курсів і факультетів, представники багатьох країн світу. Четвертокурсник Зонганг Сімеон Франсуа з Камеруну, третьокурсники Юсеф Джамаль та Анас Нусейбех, другокурсник Ахмед Хамо, першокурсниця Мерілін Мазен, українські студенти Катерина Бартецька, Олена Карчевська, Наталя Дудатьєва, Олеся Пустовіт дарували свято глядачам, читаючи поезії про природу, найкращі почуття — любов, дружбу, про те, що є вічним. Пісні про кохання лунали у виконанні Наталі Рихлюк, Олени Тодосієнко, Тетяни Алексєєвої, Ольги Слуцької; народні і сучасні танці виконували Тетяна Черняхович та Максим Остапишин, колектив «Едем», єменські студенти нашого і медуніверситету. Тишила слух старовинна музика у виконанні учнів школи «АІСТ».

Мовою міжнародного спілкування для учасників і гостей була українська. Вірші про нашу, одну з наймилозвучніших мов світу читали Тетяна Охрімець та Олексій Гурик, Олена Гаврилюк, Олена Шулик, Світлана Салміна, Володимир Ясинський. Об'єднала усіх й поезія Тараса Шевченка, яку іноземні студенти ВНТУ декламували

цього дня п'ятьма мовами. Кобзаревий «Заповіт» своєю рідною китайською читали Ван Чао та Хаокоу, іспанською — Сінді та Андре Зуріта Рон з Еквадору, арабською — Твам Аднан із Палестини. Українські народні пісні «Чом ти не прийшов» та «Ти ж мене підманула» виконав інтернаціональний гурт першокурсників Сінді та Андре Зуріта Рон, Сандовал Зархі Карлос Роландо та Ахмед Мустафа Мохамед.

Наші майбутні інженери — люди творчі, захоплення їх різноманітні: Тетяна Охрімець показала гімнастичний етюд, Олександр Даценко — диво-вітинанки, Олена Тодосієнко власним віршем висловила своє кредо: «Я вірю в майбутнє твоє, Україно».

Заступник директора нашої університетської науково-технічної бібліотеки Наталя Банкова познайомила з книжковою виставкою, присвяченою 650-річчю Вінниці.

Свято закінчилось, а його незвичайність і піднесеність відчуваємо донині.

Наталя ДУДАТЬЄВА, група МА-03, ІНРТЗП
Світлини Ашрафа Д. А., Ісліма Халеда
і Сергія Маркова

У День університету Інститут машинобудування та транспорту зорганізував авто-ретро — виставку антикварних автомобілів. Їх власники — колишні випускники «політеху». Спеціальність їх забезпечила не лише матеріально, а й стала захопленням, хобі. Способом життя, станом душі.

Вміють працювати, вміють святкувати

СПЛАВ ТЕХНІКИ І ДУШІ

Директор студентського клубу «Зодіак» Вікторія Мельник (група 2ТМ-02) на «ЗІСі» у супроводі учасників конкурсу караоке (Микола Митко та Роман Чайка (1Т-01))

Парад авто-ретро продовжують Сергій Ляховченко (2ТМ-04) і Дмитро Панчук (1ТМ-05) на «ГАЗ-67»

Юрій САВЕЛЬЧЕНКО закінчив наш ВНЗ у 1984 році за спеціальністю «автомобілі та автомобільне господарство». Нині він, інженер-механік, керує вінницьким Клубом антикварних і спортивних автомобілів. Окрасою його приватної колекції авто є «полупортка», яка знімалась у фільмі «Золоте теля».

— Але головне — на ній один вінничанин, Петро Рибаченко, відвоював усю Велику Вітчизняну. — Розповідає Юрій Олександрович. — Ця «полупортка» весь час була у Вінниці і після війни знову сюди повернулася разом зі своїм незмінним водієм. У 80-х роках вона ще їздила. Ходовою так і залишилася. І сюди на виставку з нагоди Дня університету сама приїхала, як, до речі, і решта машин. Ми її абсолютно не відновлювали — яка була, така й залишилася. Антиквар конкретний. Я взагалі не маю мети відновлювати старі авто. Моя ціль — зберегти їх. Тут на виставці з моєї колекції 4 машини: «Газ-67», «полупортка», «ЗІС-5», «ЗІМ». Це тільки частина того, що маю. Є ще «Москвич-401», польські машинки є, «BMW»... Але все потребує праці. Важливо, що дружина з дому не виганяє. Вона бачила, кого вона вибирала. До того ж у мене шестеро дітей, і вони усі поділяють моє захоплення. Зараз і зятя зацікавив цією справою.

Привітати машинобудівників з Днем університету прийшов ректор ВНТУ Борис МОКІН. Хоч Борис Іванович виступу не планував, студенти, звісно ж,

зуміли вмовити свого ректора.

— Я кілька слів скажу ось про ці дві машини: про «ЗІС-5» і «полупортку». У 60-му році в школі на «полупортці» я вчився їздити. Вона була із страшним люфтом руля. І якщо не довернеш, то можна було заїхати в тин і поламати штахети. А вчитель фізики, який нас учив їздити, завбачливо остерігав: «Корбою руки поодбиваю, якщо ворота зіб'єш». Тож, «полупортка» — це перший автомобіль, за кермом якого я їхав і сам нажимав педалі та переключав швидкості. Спершу, поки шукав очима, де той важіль і як його переключити, то дійсно вона часто їхала у чийсь ворота. А друга машина «ЗІС-5» теж для мене особлива. Коли мені було 4 роки, мій батько працював директором ліспромгоспу в Мордовії. Мене малого шофери часто брали на вивозку лісу, який там заготовляли в тайзі. Якось зграя вовків накинулася на цю машину. «ЗІС-5» з колодами їхав помаленьку, а вовки бігли вздовж дороги і стрибали на кабінку. Вдариться вовк об кабінку і відлетить. А водій відчайдушно просить машину: «Ну Захарушка, родной, ну не заглохни, пожалуйста, не заглохни». І «Захарка», як ви розумієте, не підвів. Такій машині завдячую своїм життям. На мене нахлинули такі теплі спогади! Тому дуже вдячний за цю виставку. І взагалі усім раджу — любіть свою машину, яка б вона не була. Вона ваша, а тому найкраща. Якщо ви її любитимете, то вона вас не підведе.

Дівоча врода на фоні антикварних авто («ЗІМ ГАЗ-12»)

Третьокурсник Інституту машинобудування та транспорту Тарас ВОЛЬСЬКИЙ знання зі своєї спеціалізації «Технологія і устаткування відновлення та підвищення зносостійкості деталей машин засобами електро- і газозварювання» вже зараз активно використовує.

— Батько займається реставрацією старих авто давно. І машин часів війни, і таких післявоєнних, — Тарас показує на синю «Победу». — Реставрували ми ще і «Мерседес» 1936-го року. Зараз робимо «Chevrolet» 1947-го.

А для вінничанина Олександра СИЛЬВЕСТРОВА попри усе найкраща машина — «Волга».

— Конструктори почали розробляти цю машину у 1953-му році. І через три роки уже був дослідний зразок. А в травні 1970-го року випуск «ГАЗ-21» припинився. Виникає питання — чому 21? Дехто переконаний, що це через щасливе число, пов'язане з картярською грою. А це тому, що в той рік проходив XXI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. І як не дивно, але наступна модель «ГАЗ-24» випущена в рік XXIV з'їзду КПРС. Модель, яка зараз на нашій виставці, оригінальна: триступенева коробка передач, задній міст, рідний її двигун — 75 «конячок». Цього цілком достатньо, аби безболісно для двигуна розвивати швидкість 80-90 км на годину. Хоча ця «Волга» може і до 130-ти. Моє ставлення до цієї машини найкраще. Коли їдеш за її кермом, відчуваєш певний драйв. Я завжди кажу, що це сплав душі і техніки.

Усі власники машин-учасниць виставки авто-ретро отримали Подяки з фірмовою емблемою Інституту машинобудування та транспорту. Половина шестерні і половина автомобільного колеса поєднані разом. Їм по силі підкорити дороги.

Світлина 1 стор. На «полуторці» Таня Корінчук і Вікторія Сікалюк, прихильниця стилю 60-х з «Молодих. Вродливих. Небезпечних.» (гр. 2ТМ-05)

— Вважаю, що слід уміти не лише добре працювати, а й відпочивати. — Каже директор ІнМТ, професор Юрій БУРЕННИКОВ. До речі, саме йому належить ідея організувати шоу авто-ретро. — І я щасливий, що у нас вийшло чудове свято, і від того, що у мене такі чудові студенти. Дуже допомагали обидва декани: професор Валерій САВУЛЯК і доцент Леонід КОЗЛОВ, допомагали заступники деканів, активно допомагав і завідувач кафедри автомобілів та транспортного менеджменту Віктор БІЛІЧЕНКО. Наші спеціальності нині досить популярні. І це дуже радує.

Студенти-машинобудівники у День університету влаштували і показ мод, і караоке... Наталя РЯБОКОНЬ, ведуча святкового дійства, розповіла, що караоке з'явилося в Японії років 20 тому. Саме слово утворене від двох японських слів: «порожній» і «оркестр» Переможця караоке ІнМТ, як і слід, визначав своїми оплесками майдан. А їх виявилось аж два: першокурсники Таня КОРИНЧУК і Максим ІСКРА (група 2ТМ-05).

Бурхливі аплодисменти зривали стильні юнаки та дівчата, які представляли новий клуб ІнМТ «Молоді. Вродливі. Небезпечні.» Мода — річ серйозна. А для машинобудівника — просто необхідна.

Фото Олександра ПЕТРОВА

Молода. Вродлива. Небезпечна.
(Надія Кизлюк (2ТМ-03))

Світлана Сергієнко (2ТМ-02) — голова студради ІнМТ та Олесья Критюк (ТВ-02) — голова студради гуртожитку № 2

Рівень

ВАГОМИЙ ВКЛАД ВНТУ ВИЗНАЛО SPIE

У Сан-Дієго (Каліфорнія, США) відбулась ювілейна — 50-та щорічна зустріч керівників структурних підрозділів міжнародного товариства оптичної техніки SPIE. А також всесвітня наукова конференція «Оптика та Фотоніка 2005». Участь у цих поважних заходах взяв президент Студентського відділення SPIE ВНТУ Руслан КОБЗАРЕНКО.

Руслан не перший представник студентства нашого університету, котрому випала така нагода. Два роки поспіль: на 48-му і 49-му форумі SPIE виступав Андрій ЯРОВИЙ (нині уже кандидат технічних наук, старший викладач кафедри інтелектуальних систем нашого університету). Цікаво, що одну з перших своїх молодіжних філій SPIE відкрила саме в нас в Україні. А власне Андрій був першим українським студентом, котрий переміг у програмі Travel-грантів, яка фінансує поїздки молодих учених до США для участі в заходах міжнародного товариства оптичної техніки. Наукова доповідь хлопця мала настільки величезний успіх, що його зарахували дійсним членом Оптичного товариства Америки, а Україні виділили на наступний рік уже 4 гранти.

Торік до Денвера (штат Колорадо) — форуми SPIE щоразу проводяться в іншому місті, їздила студентка нашого університету Ольга МАЛІНОЧКА. Тоді Україна мала уже 5 грантів. Цьогоріч їх було 9. Зауважте, що університет може делегувати на зібрання SPIE лише одного свого представника. А Вінницький національний технічний університет особливий — наших на 50-му форумі SPIE було... двоє.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка репрезентувала секретар студентського відділення SPIE цього ВНЗ Анжеліка ЛУЧЕНКО. Ліка — випускниця кафедри лазерної і оптоелектронної техніки нашого ВНТУ, нині є аспіранткою КНУ ім. Шевченка.

Загалом у ювілейному науковому зібранні оптиків світу взяло участь понад 5 тисяч вчених. Студентів було майже сто — із США, Аргентини, Туреччини, Румунії, Канади, Польщі, Росії, Китаю, Індії, Ірландії, Латвії, Мексики, Сінгапуру та Сполученого Королівства Великої Британії. Цікаво, що з Росії, як і з України, було 9 юних оптиків.

Руслан під час форуму спілкувався з президентом SPIE Малгоржатою Куявінською, виконавчим директором SPIE Юджином Артуром та координатором студентських відділень Дірком Фабіаном.

У виставці «Оптика та Фотоніка» взяло участь понад дві сотні компаній з різних країн світу. На цій виставці Руслан Кобзаренко і представляв постер студентського відділення SPIE ВНТУ, де була інформація про наукову школу завідувача кафедри ЛОТ, доктора технічних наук, професора Володимира Кожем'яки, про основні наукові напрями нашого ВНТУ.

— Нас запросили на одноденний курс лекцій з дисципліни «Принципи Фур'є-оптики та дифракції». Дуже мало американців могли відвідати ці лекції через їх чималеньку вартість. За нас оплатило SPIE, — розповідає Руслан. — Читав професор університету Аризони Джек Гаскелл. Це відомий учений-оптик, його слухати було дуже цікаво, адже він ілюстрував свою розповідь прикла-

Студентське відділення SPIE ВНТУ

дами з власних наукових досліджень.

Вихованець нашого університету Руслан Кобзаренко єдиний з усіх слухачів удостоївся високої оцінки пана Гаскелла.

— Професор показував дифракційні картини і запитував, що то є. Відповіді були різні. Я один доводив, що то трикутник. Спочатку він мене просто похвалив. Потім показував ще одну дифракційну картинку двох кілець. Знову першим розгледів їх лише я. Зауваживши, що слухачі,

як правило говорять інше, Гаскелл поставив мені 8,5 за знання в оптиці. І пояснив, що вищих оцінок студентам принципово не ставить, аби не запишалися, що може пригальмувати науковий ріст.

Не менше, аніж власним успіхам, радів Руслан, коли довідався, що грант спеціальної програми SPIE виграла п'ятикурсниця нашого університету Валентина ВЛАСІЙЧУК, член студентського відділення міжнародного товариства оптичної техніки ВНТУ.

Сам Руслан успішно відзвітував про наукові нароби студентів-оптиків ВНТУ. Результат — відділення SPIE ВНТУ удостоєно подяки за вагомий вклад у розвиток міжнародного товариства SPIE. А колективне фото SPIE ВНТУ (його ви бачите вгорі сторінки) видрукували у журналі, який зумисне видали до 50-річчя міжнародного товариства оптичної техніки.

Руслан Кобзаренко у машинному відділенні американського авіаносця «исс Midway» у Сан-Дієго

Знай наших!

НАШ УНІВЕРСИТЕТ НЕ ПОСТУПАЄТЬСЯ БЕРКЛІ

15 тисяч учасників стартували у Всесвітній олімпіаді з розв'язання алгоритмічних задач. Але пройти три тури непростих випробувань і потрапити у фінал вдалось лише сотні. Вони й отримали від корпорації Google (тієї самої, якій належить популярна пошукова система Інтернету) запрошення і повне фінансове сприяння для поїздки до Силіконової Долини. Серед них єдиний представник України — студент Вінницького національного технічного університету Дмитро КОРЖИК.

Відбіркові тури проводились по Інтернету. На фінальний раунд з'їхались 23 вересня у штаб-квартиру корпорації Google до міста Маунтин В'ю (неподалік Сан-Франциско). Силіконова Долина — це місце, де сконцентровані найпередовіші технологічно і найуспішніші фінансово корпорації світу, які орієнтовані на Інтернет-технології, різноманітні фізичні дослідження.

Фіналістам пропонувалося розв'язати три алгоритмічні задачі за 75 хвилин. Здаєш задачу — отримуєш певну кількість очок, зважаючи на час, котрий витратив на її розв'язання. Але тішитись заробленими балами зарано — впродовж 15 хвилин інші учасники мають шанс «завалити» свого конкурента, переглянувши запропонований розв'язок і запропонувавши тестові приклади, на яких він не працюватиме. Якщо такий тест знайдено, очки за розв'язок задачі анулюються. Натомість додаткові бали отримує той, хто задачу «зарубав». Проскочив це випробування, а радіти все одно ще не час. Адже треба пройти системне тестування на тестах, які розробили автори задач. Розв'язки, які не пройшли його, знову ж таки скасовуються. Лише після другої атестації можна підсумувати очки і зорієнтуватися, яке вони тобі визначають місце.

Дмитрові задачі успішно пройшли обидва тестування. І хоч він і не посів першого місця, але досягнутий результат хлопця втішив.

— Моєю метою було просто потрапити у фінал, — каже Дмитро. — Аби перемагати у таких змаганнях, слід мати досвід. Нервова напруга наймовірніша помилка може звести нанівець

усе, адже задача або зараховувалась, або ні. Або максимум балів, або нічого.

Переможцем став аспірант з Польщі. Власне із США до фіналу потрапили аж 20 осіб, але жоден з них не став призером. А загалом у фінальному раунді брали участь студенти і професійні програмісти з 32 країн світу.

— Такі тренувальні олімпіади щотижня проводить в Інтернеті компанія TopCoder, — розповідає хлопець. — П'ять програмістів, які традиційно в першій десятці рейтингу цих тренувальних олімпіад, не змогли пройти до фіналу. Дуже важливо було уміти контролювати емоції.

Власне Дмитрові виховувати витривалість і фізичну, і емоційну допомагає найнадійніший засіб — спорт. Діма має перший дорослий розряд з бадмінтону і, звісно, чимало перемог на змаганнях різного рівня. Його старший брат Павло, нині уже аспірант ВНТУ, теж має перший розряд з бадмінтону і титул обласного чемпіона.

— Бадмінтон — один з найшвидших видів спорту. Швидкість польоту волана 300 км/год., а грати треба на досить маленькому майданчику. Швидкість реакції і концентрація уваги спортсмену необхідна така ж, як програмісту на подібних олімпіадах. Тому дуже класно, що в нашому університеті є секція з бадмінтону. До речі, тренер — кандидат технічних наук, доцент Сергій Павлов.

Щороку в нашому університеті проводиться Всеукраїнська студентська олімпіада з програмування, яка водночас є чвертьфіналом першості світу з програмування, — традиційно в призерах команда

ВНТУ. Нижче третього місця за всю історію змагань жодного разу не опускалась.

— Перші роки, коли я брав участь у складі команди ВНТУ у таких олімпіадах, мені дуже допомогало, що поруч старший брат.

Брати Дмитро і Павло Коржикі — гордість нашого університету. Ці юнаки — неодноразові переможці і призери університетських, всеукраїнських і міжнародних олімпіад. Друге місце в Третій відкритій все сибірській олімпіаді з програмування у Новосибірську, третє місце в міжнародній командній студентській олімпіаді з програмування в Бухаресті... Список спільних перемог братів Коржиків можна продовжувати і продовжувати.

Після напружених змагань у штаб-квартирі корпорації Google олімпійцям зорганізували відвідини дослідницького центру NASA і музею комп'ютерної техніки. Запросили інтелектуалів і до Стенфордського університету та університету Берклі. Університет Берклі, до речі, має вдвічі більший річний бюджет, ніж Україна.

— Стосовно цих університетів з впевненістю кажу — наш ВНТУ не гірший, — посміхається Дмитро. — Я мав змогу спілкуватися зі студентами з України, які навчаються у США. Загальне їхнє враження дуже близьке моєму — аж ніяк не можна однозначно стверджувати, що американські університети кращі, а в наші гірші.

Зрештою, результат всесвітньої олімпіади програмістів у Силіконової Долині засвідчує те ж саме.

«ЖОДЕН ІЗ НАШИХ ВИПУСКНИКІВ НА БАЗАРІ НЕ СТОІТЬ»

Своє 20-ліття відзначила кафедра проектування комп'ютерної та телекомунікаційної апаратури, яка нині у складі факультету медико-біологічного та електронного приладобудування Інституту радіотехніки, зв'язку та приладобудування. З першого дня і донині очолює її академік Академії інженерних наук України, доктор технічних наук, професор Микола Філінюк.

ПЕРШИМИ СТВОРИЛИ ЛАЗЕРНИЙ МОНІТОР ВЕЛИКОГО ФОРМАТУ

— У 1984 році я захистив докторську дисертацію в інституті кібернетики. 39 років мені було. Як молодому доктору, звісно, мені хотілось мати кафедру. У нашому ВНЗ створили кафедру автоматизації проектування. Окрім мене туди увійшло ще кілька співробітників, зокрема Олексій Грабчак, Володимир Кожем'яко. Матеріальної бази кафедра не мала, але поступово вона створювалась. Нам віддали колишнє приміщення бібліотеки (там зараз кафедра інтелектуальних систем). До нас прийшли працювати Валерій Бачеріков зі своєю групою, прийшли молоді хлопці-енергетики: Микола Чорний, Микола Мрачковський... Усі були молоді, завзяті, тому швидко зуміли поставити матеріальну базу кафедри. І якраз це співпало з періодом, коли почав розвиватися кооперативний рух, закони були досить ліберальними. Ми створили центр — мале підприємство «Техніка». Там розробили табло колективного користування (таке нині у Верховній Раді). Проектували його на кафедрі, а збирали на заводах. Водночас вели велику тематику зі Львівським телевізійним заводом. Досить сказати, що саме ми уперше в Радянському Союзі створили лазерний монітор великого формату. На кафедрі працював Юрій Бурмістров, який мав безліч ідей. Тож, цей монітор теж була його ідея.

Серйозні розробки маємо у галузі спеціальної техніки, які запроваджені у різних містах: в Горькому, в Новгороді, Москві. Я не називатиму, які саме це роботи, зважаючи на їх специфіку. Дуже плідно ми працювали з Київським НДІ «Сатурн». Вони досі нас пам'ятають, адже за наші спільні розробки вони отримали державну премію. Але, на жаль, так вийшло, що без нас. Ми завжди плідно працювали і зараз продовжуємо працювати з медициною: уже впродовж 20 років співпрацюємо з відомим професором Борисом Мазарчуком, моїм другом. Маємо спільні публікації, авторські свідоцтва, раціоналізаторські пропозиції, книги.

У нас сьогодні міцні наукові зв'язки з Азербайджанською академією наук — з інститутом космічних досліджень, з Новосибірським, з Зеленоградським науковими центрами, з Таганрозьким університетом радіоелектроніки.

НОВИЙ НАПРЯМ У СВІТОВІЙ НАУЦІ — НЕГАТРОНІКА

— Я його сформував у 1985 році. Цей напрям об'єднав роботу багатьох учених не лише радянських, узагальнив їх дослідження, об'єднав самих учених. До того ж центр об'єднання теж був у нашому «політесі» — міжнародний координаційний центр напрямку «Негатроніка». Туди увійшли дуже відомі учені колишнього Радянського Союзу: лауреат Ленінської премії за відкриття лавинопролітного діода Олександр Тагер, відомий московський професор Володимир Дьяконов, з Баку Фуад Касімов, з Новосибірська Людмила

Академік АІНУ, завідувач кафедри ПКТА, доктор технічних наук, професор Микола Філінюк

Степанова, із Зеленограда Станіслав Гарянін, з Таганрога Олег Нагоденко.

Нині відзначаємо 20-річчя цього наукового напрямку і міжнародного координаційного центру напрямку «Негатроніка». За цей час центр сприяв підготовці 10 докторів наук, понад 20 кандидатів наук, ми випустили чимало книг і російською, і українською, і англійською мовами. Центр продовжує працювати. Він отримав досить високе визнання у колишніх країнах СНД. На жаль, нас менше знають за кордоном. Доходить до казусних речей: ми отримуємо зараз статті з Кореї, Канади, де пишуть як про нові розробки про ті, які у нас опубліковані, на які ми маємо авторські свідоцтва. Просто іноземці про наші роботи погано знали, оскільки раніш вони публікувались лише російською мовою.

Завдяки діяльності цього центру у нас в університеті захистилось досить таки багато учених. У галузі негатроніки захистили докторську дисертацію директор Інституту радіотехніки, зв'язку та приладобудування, завідувач кафедри телекомунікаційних систем та телебачення Василь Кичак, завідувач кафедри радіотехніки Олександр Осадчук, Павло Молчанов, який нині працює науковим співробітником у Каліфорнії. І 90 відсотків кандидатів наук, які працюють у мене на кафедрі, — це мої учні.

ТИСЯЧА ПУБЛІКАЦІЙ. СВІДОЦТВ І ПАТЕНТІВ — СОТНІ

— Кафедра завжди славилась не лише своїми науковими результатами. Якщо узагальнити доробок усіх співробітників, які працювали на кафедрі, то кількість їхніх

публікацій більш, ніж тисяча. А кількість авторських свідоцтв і патентів — це кілька сотень. З нашої кафедри вийшов нинішній завідувач кафедри лазерної і оптоелектронної техніки, доктор технічних наук, професор Володимир

засобів», а спеціалізація «Розробка апаратури на базі обчислювальної і мікропроцесорної техніки». Ці спеціалісти тримаються на трьох китах: хорошій комп'ютерній підготовці, хорошій схемотехнічній підготовці і окрім того вони знають технологію. Виробництво сьогодні починає розвиватися, а старі технологи уже пішли з підприємств. Але ж виробництво без технології налагодити не можна. Нині хорошому технологу згодні платити величезні гроші, я знаю такі приклади. Зараз знайти хорошого фахівця-схемотехніка також дуже важко.

У нас на кафедрі немає жодного навчального курсу, який не базувався б на використанні комп'ютера. Студенти вивчають спеціалізовані пакети до кожної дисципліни.

Впродовж уже 10 років після першої сесії зустрічаємось із батьками наших першокурсників. Деякі батьки, створивши своїй дитині умови вступу до університету, далі заспокоюються. А ще рано. Батьки наших студентів у курсі навчальних справ своїх дітей, допомагають нам контролювати відвідування ними занять. Дуже приємно зауважити, що жоден із наших випускників на базарі не стоїть. Спеціальність широкого спектру: пов'язана і з електронікою, і з комп'ютерною технікою.

Активно залучаємо до наукової роботи студентів. Поставили завдання: кожен викладач на нашу традиційну науково-технічну конференцію викладачів і студентів готує як мінімум одного студента. На цьогорічну весняну конференцію ми підготували понад 60 студентських доповідей.

СІМЕЙНИЙ ЛІТОПИС КАФЕДРИ

— Конфліктів у нас немає. На кафедрі ось уже 20 років ведемо альбом, своєрідний сімейний літопис. Тут є наказ про створення кафедри 04.07 1985 року. Його зберігаємо, як реліквію. Ось наказ про переведення на кафедру перших трьох викладачів: Філінюка, Кожем'яки і Грабчака. Ось це фото — молодий Філінюк, коли навчався у військово-інженерному училищі, зосереджений за приладами, проводить наукові дослідження.

Ось агітаційні листівки — це я балотувався до Верховної Ради України. Боротьба з корупцією, розблокування економіки — усе те й нині, на жаль, не втратило актуальності.

Ось фото установки тактильного вводу. Вона для того, аби голосом керувати комп'ютером, чи торкаючись пальцем екрану. Це для Ленінграда робили, чудові отримали результати, але усі вони пішли в Ленінград.

Оголошення про конкурс винахідників — проводили їх на кафедрі. Вдавалось подати за тиждень до 30 заявок на винахід.

Це на фото Микола Чорний, який зараз депутат Вінницької міської ради, мій аспірант колишній. У Вінницькому міськвиконкомі нині працює й інший наш аспірант Олександр Анфілов.

Я проводив першу міжнародну конференцію з негетроніки в Баку. Ось публікації про неї в газеті «Бакинська вишка». У Керчі проводив конференцію, теж є публікації в тамтешніх газетах.

Кафедра наша дуже спортивна. Ось співробітники стартують на лижах. Я досі щозими ходжу. Це наша кафедральна команда грає у волейбол, ось у баскетбол. Це чемпіонати в шахи. Це ми на суботнику у дитячому будинку «Малютко».

З нагоди десятиліття кафедри зустрічались нинішні і колишні її співробітники. Ніби ж зовсім недавно було! А нині уже доповнили альбом світлинами з зустрічі на двадцятиліття кафедри.

Вони — кафедра проектування комп'ютерної та телекомунікаційної апаратури

Кожем'яко, доктор технічних наук, професор Олександр Ротштейн, який зараз викладає у Єрусалимському університеті.

Найінтенсивніше кафедра почала розвиватись, коли об'єдналася з кафедрою КІПРА. Нині маємо 8 чудово обладнаних лабораторій, механічні майстерні, у нас найсучасніший обчислювальний центр, своя локальна комп'ютерна мережа, котра об'єднує усі лабораторії. Таку потужну кафедру створили насамперед завдяки сприянню ректора ВНТУ, академіка Бориса Мокіна. Велика вдячність йому за розуміння і підтримку!

Усі викладачі кафедри володіють комп'ютерною технікою. На кафедрі діє аспірантура — маємо 7 аспірантів. До речі, ними керую не лише я, а й мої учні, кандидати наук. Це Станіслав Барась, Йосип Білинський. Є потенціал, молодь. У нас сьогодні в докторантуру Йосип Білинський пішов, зараз готується ще один викладач.

Викладачі кафедри активно працюють щодо удосконалення методик, досить швидко підготували пакети документів, які вимагалися згідно Болонської конвенції. Щороку у нас виходять 3-5 методичних розробок і навчальних посібників. Немає жодного викладача, котрий би не мав кілька навчальних посібників. Усі програми оновлені, впроваджуються нові методики. Це насамперед дистанційна форма освіти. Наш старший викладач Вадим Шановський її активно впроваджує.

ТРИ КИТИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

— Готуємо дві спеціальності. «Технології та засоби телекомунікацій» — сьогодні найпрогресивніша спеціальність, адже це і радіозв'язок, і мобільний зв'язок, і телебачення, і телефонія. Отож, має великі перспективи. Усі підприємства галузі нині працюють. У первинних мережах маємо філіал кафедри, де проводимо заняття на найсучаснішому обладнанні. Таке устаткування в університет не можемо придбати, та й непотрібно, адже воно швидко морально старіє. У нас чудові дружні стосунки з працівниками первинної мережі. Ми задоволені цією співпрацею, вони теж задоволені, адже можуть підбирати собі кадри.

Друга спеціальність — це «Виробництво електронних

З радістю і любов'ю

Майстер своєї справи

Переконана, Віра Василівна КУЧАЛЬСЬКА належить до тієї плеяди людей, про яких без перебільшення можна сказати — вони випромінюють любов і добро.

Віра Василівна понад 35 років свого життя присвятила найлюбянішій у світі професії, професії, що завжди асоціюється з теплом, добробутом, затишком, щедрістю, рідною домівкою. Саме таким характеристикам відповідає робота нашої ідальні, чудовий колектив якої очолює високий професіонал Віра Василівна Кучальська.

Я багато років знаю цю надзвичайно красиву і щиросердну жінку, яка захоплює мене не тільки своєю майстерністю, але і надзвичайною відданістю роботі. Коли йдеться про Віру Василівну, то «відданість» треба розуміти не тільки як щоденне, добросовісне служіння, але і як щоденне натхнення, щоденну творчість, в основі яких постійне незгасаюче прагнення зробити красиво, смачно, корисно, в ім'я здоров'я. Дуже часто чую від неї, здавалось би, зовсім просто, лаконічну фразу: «Я хочу, щоб усе було красиво, щоб усе було гарно». Для Віри Василівни це не просто слова. Це концепція її діяльності, це філософія її власного буття. І ще одне закликання, що рефреном проходить впродовж її життя: «Я хочу, щоб усім було добре». Ці слова про красу, про добро Віра Василівна повторює як молитву. Але вона не тільки промовляє їх. Вона усю свою щоденну працю збагачує світлою і теплою енергією цих слів.

Нагодувати людей! Здавалось би — це так буденно, прозаїчно і нічого дивовижного! Але коли бачиш роботу фахівців НАШОЇ просто чудової ІДАЛЬНИ, розумієш: і ця робота може бути як пісня; і в цю роботу люди вкладають частку свого серця, своєї душі; і в цій начебто звичайній діяльності є своєрідна поезія, особлива музика, незбагненні дива та чарівні таємниці.

7 жовтня ми вітали Віру Василівну з її ювілеєм. Їй приносили квіти з побажаннями здоров'я, щастя і довгих років плідної роботи наші викладачі, студенти,

співробітники, керівники різних підрозділів нашого університету; її щиро вітали усі члени ректорату, вся адміністрація ВНТУ; був виданий наказ ректора про заохочення Віри Василівни Кучальської на честь цієї святкової події. Мені було приємно відчувати, що в цих привітаннях не було холодного

З сином і невісткою

офіціозу, не було обов'язковості, запрограмованого шаблону. Це було як велике родинне свято, яке на певну мить поєднує в любові і радості таку велику кількість різних в своїй неповторності людей. Віру Василівну щиро люблять за те, що вона уособлює в собі ту земну материнську першооснову, що сягає неба і простягається у вічність.

Саме цим пояснюється її ставлення до роботи, до своїх колег, до студентів, до усіх працівників нашого університету. Я мала за щастя не раз бачити її осяяне обличчя, коли вона розповідає про своїх колег (підлеглих). «Мої дівчата» — так завжди починається розмова. Скільки в її голосі тепла, співчуття, задушевності, захоплення, піклування. Для кожної вона знаходить найлагідніші слова і найпозитивніші

епітети. І я переконана — «її дівчата», незважаючи на вік, зберігають у душах променистість молодості і повною мірою заслуговують на всі ті високі характеристики, якими Віра Василівна визначає їх роботу. І ми можемо засвідчити — вона не перебільшує, тому що ідальня ВНТУ — найкраща. Тут завжди чисто, красиво, затишно; тут привітні господині; тут якісна і смачна їжа, тут надзвичайно чесні працівники; тут так, як має бути в найкращій українській оселі. А все дуже просто! Весь колектив ідальні складається з майстрів високого класу. Саме про них писала Ліна Костенко:

*Дуже дивний пейзаж:
косяками ідуть таланти.
Сьоме небо своє пригинає
собі суєта.
При майстрах якість легше.
Вони — як Атланти
Держать небо на плечах.
Тому і є висота.*

Я ще раз хочу привітати Віру Василівну і весь чудовий колектив, що працює під її керівництвом, і побажати здоров'я, добробуту, пісенності душі, підтримки від людей, любові і рясних Божих благословень.

**Тамара БУЯЛЬСЬКА,
проректор ВНТУ, заслужений
працівник народної освіти
України, професор**

Михайло Стрельбицький

Вдячність Коновалюкові

Разок сонетів іменних*

25

Перебresti зарошені асФальти,
ступити на запечені стЕжки,
де над стежками маяні Дубки,
а під дубками жолуді зІ смальти.
Іти-бresti собі в бік Річки Альти,
чи то одночасово напАки,
минаючи навстрічні кузОчки,
яких тобі післано упізнати.
Лишив позаду життьового поля
рівненькі гони, де триВка красоля
крихкенько плаче про жагу життя;
лишив край поля коновалЮківське,
шипшинне диво: коновалЮківське
заповідання вам на відКриття.

26

І Бог, і Пан, і сили Феба ранні,
і Голуб-Дух, не спізнЕний однак,
усе як е; й напроти Одинок -
твій творчий дух, самІтник у вмиранні.
Яка печаль! Які у зморшках длані,
яких мізерій побілів Кулак!
Не пережив новітніх овкулак,
не здужав їхніх горланів горланних.
Хоч сядь та й плач! Коли б то сісти змога
та й, рясавши, у гнів не ввести Бога,
і Пана, й Феба, й Духа-Голуба:
на одрі смертнім вимолити годі
відстрочку, шанс дов'ючитися моді...
Дов'ючився б? ЗнеобачКи. Та - ба!

27

Дружко мольберта, кіФаро ставна,
долинь з давнини далЕкої дружно,
розваж, переваж, продзвени не натужно,
поклич, затумань, осіни, осяйна.
Кіфаронько, доню Кіпріди журна,
звучати перевчена таК харалужно,
що дзенькіт мечів уПотужнюєш кружно,
а дзенькіт пісень в Небесах засина.
Стужився-таки за тобою мольберт,
змагаючи студінь, неВолю і смерть
на сизих, на сивих мАрнотних просторах.
Та ти - одізуалась! Любви вогнем
і полиском давнім, любовним, і днем,
якого звучання просяКне кольОри.

28

Традицій давній неоФіте, рано,
зарані-рано ти взалЕжнив світ,
цей світ, що назавжди взалежнив міт:
якому сенси угорі вІддано.
Приструнків барв тоРкнувших первозданно,
умів еси й межу проКлятих літ
переступити враз: коЛючий дріт?
тупу доктрину? штучНо дану прану? -
ніщо не зупиняло: бо носив
в собі трипільську Віру - чудо з див -
і гарбузяну кашку мАв за щастя;
і помаранча барву уЛещав,
її до гарбузових пАував, -
Вродило урожайно, уКвітчасто.

29

Мета фізики - метаФізики суть?
То за чим тоді з пензлем ганяються люди?
А об мармури жала Долот ревно трудять,
а у глині розм'яклі тужавості ждуть?
А про що тоді говори корінь несуть,
а навіщо у риму заКінчення людять
римувальники? А прокуратори - судять:
тупо знавши, що їхній - неправедний суд?
Може, е це тому, що мистецтво й життя
поєднались так креВно в личині Буття,
як в Писанні Дух та натхнення пророків;
а наука, їх пізне Лайливе дитя,
все ще згарбує, злЮчка, чуже майбуття,
все ще чубить, ладКуючи: око за око!

30

Соняхи - липня соФіти чімхаті,
їхнього світла едЕмська смола
тане і ллеться щодІня спроквола,
нині ще й вікна підклеє хаті.
Мальвам, ой, заздРо! Квіткової знаті
заздрість в солодКім - гірка, немала.
Заздрих, однак, поЛішає бджола,

джміль мимо них сНовигає в завзятті.
Соняхом бути - вкОрочує вік:
ще процвітаєш, а Вже допивають,
з тебе усячину, пАк, добувають
жала, дзьоби і малІй чоловік.
Але підсвічуєш: люду і жалам;
як же й дзьобам, Квітникам нездужалим.

31

Не змалюй кенотаФа на вбитій землі,
де на все порожнЕча обійми розкрила,
де і камінь дорідний, загіджена брила,
означати могильні мотиви приліг.
Не змалюй і кумиРа пикате драглі,
і кумирень, що вКлались у форму барила,
не окресли престОлу, нечиста де сила
западаливо ордеНа чіпить в Кремлі.
Інші все те прожОгом відтворять, ще й як,
согрішити їм знов не завадиш ніяк,
та й чи треба звАжати на славу розмінну?
Хто без крил, доЛітається, вже ж, заgrimить,
хто на всіх наплЮвав, сам пльовком пролетить:
пролітаючи, скриКне, уляпнеться в піну.

32

Десь збоку тут Футуро-прерій гони,
в них можна б лЕгко двічі увійти.
Але навіщо? Знуджені чорти
у преріях вчортІшено горгонять.
Крізь прерії угРужлих днів фургони.
вглибаючи, висоКо мчать в свити.
Футуро-прерій жОвані мости,
понад мости - сНовійні перегони.
Сусідство гонорОве! Для вихляння
просторища чудовні (справа давня:
сомнамбулу сомнамбулам яви)...
Одначе не розгуЛійся, козаче:
досвисни солов'Ю, що зачно плаче;
малюєш тінь восКреслої трави.

33

Несе цупку порФіру клен канадський,
з Канади далечЕнької несе,
Йому тота КанаДа - над усе
і в цій місцині, де Немирів градський.
Кричав тут звіР, горлав мисливець лядський,
роз'їзд козацьКий не лякав гусей,
сльозив ЮрасьКю очі - досі ссе, -
сльозив сестринські карі й ум вояцький.
Чи ж не тому поРфіроносний клен,
принесений сновійним вітром ген,
так, лепська заЙда, тутай гетьманує?
Єдиний, ба, пАлкий аристократ
на вигоні мамлюцьКім, бий 'го кат:
подасть листочКа, зверхньо повиншує.

34

Це руссіше куФайка Білокур,
тож достеменноє очі Катерини
оце зорять наД нею, й світло рине
оце її очей пІсля тортур.
Колхоз всю тоРтурує, жур не жур,
шугають воронКи на дух людини,
та дух - не лПотання сокорини,
душа - не криН в руках нічних понур.
Душею Дух жіночою таки
у білий світ вПроваджує квіткі:
саджає, вишивАє, в'є, малює.
Позаздри ж БіЛокуровій - малюй,
й аж так, малЮючи, собі зміркуй,
що й руссіше Куфайка тут не всує.

35

Царство дельФіна тремтить первозданно,
трепетно й пензель над царством вита.
Синька до кадмію має питань,
ой же питаннІв! Та відповідь - дано!
Танкеру в борт лине хвиля таранно,
силу несе, скік-поскік, прибутна,
хвилю ж скерОвано до полотна
грою тружденного пензля спонтанно.
Оку мистецьКому слушна рука
служить зі шВидкістю перетікань
хвиль у заввАжені зсисли, звільготна;
й поки на Дельфи дельфіни плывуть,
поки знехвилЮють хвиль каламуть, -
перетікатоньКи морю в полотна.

* Друга частина циклу. Перша друкувалася в № 6(638)

36

Дим від торфовища - прядиво сиве,
пряжа сивесенька, сірий хосен.
Вчасно ж подібняться до веретен
древо у лузі, людина на ниві.
Тчеться покров собі про неможливе,
світом проткнути плуганиться крен,
неприторенному неприторен,
світові крен: криво хай, аби живо!
Поспіхів, потоптів попіл і рани
шерхнуть, саволячи людність, мосьпане,
хоч бери плач, слъози лий-перелій.
Вмівши ж залюблено слъози ковтати,
слізюньці люленьки-люлі співати,
димом у смак посмакуеш, сидий.

37

У вік телефонного права-безправ'я
чудово естетичні скніє закон;
поскніє, здобудеться на самогон,
але захмелівши, п'є чай з різнотрав'я,
несито твезезий! Мовляв же ж: «Мовляв я,
що зможу сказати, немов Соломон,
устояти зможу, мов той Парфенон,
ну хоч Подніпров'я, як не Подунав'я».
І всіх уздорює трохи-потроху:
салаги, мовляв, хоч плещіть на епоху,
та іншої в ам - хоч розбийсь - не дано;
критерій, Лайдаче, тримай естетичний,
героєм горюй - хоч під сміх гомеричний,
а живши віка, - розмальовуй рядно!

38

Голінний Фашенко в Одесі ще веселій
тримає стелю думки ще, дивак,
і добру вдачу власну, одинак,
на учня мґрить, як Марко Аврелій.
Між тим урядник у Москві дебелий
іде, босяк, про випадок про всяк,
до держиморд очільника і знак
дає: «Міцніш узяти мудрагелів!»
І тут хороба справжня настає,
такої здавна в краї не було,
таких марамів не гараздвало:
налігає слову кожному скрізь е.
А ти змалюєш думку - от заманка,
ота заманка, що в японців - манга.

39

Межи профанів у профанні дні,
в літа не з кращик, у профанні роки,
співати Дніпр ревучий та широкий,
оту узьміль - гнилий морів на дні.
Оту, котра не е на трудовні,
ту й нескоренну, що в казках, нівроку;
не до профанів мрію зірноюоу
не навманя доносячи, о ні.
Покликано, тому й не відпроситись,
сваволі-волі-долі підкоритись
у днів на дні грузькому довелось.
Які аннали? Де, в яких нащадків?
Була б любов насущна, без завдатків,
як колоски на стернях - десь, ось-ось...

40

Весна офірує, офіруєш весні,
змішає не раз сукровицю й кольори:
сади-садочки, хмари-медобори,
прозорні води об однім човні.
Шовки травичі, бгані, запашні,
горби скановані про космосу підпори;
кирея нощі, зоряні повтори,
тінь тіні в інкарнованім вікні.
Й усе то те, - цитуючи Шевченка, -
щоб оновилась єдність немаленька
і злегка відгукнулась давнина;
ховай слъозу, - про всяк випадок, звісно,
перемалюй шляхи попідколісно,
в Тамарки заслуживши дереуна.

41

Філософам на посохи комолі
нага летить, чіпляючись, перга.
Где задруга, в Бозі дорога,
йде в Істині заблукана - не в школі;
й довірливо, таки ж по власній волі,
в цю школу увиходить, що знага
ребіло-біло тьму сільську змага,
острішно осміхнувшись мимоволі.
І школою цією це село
мандрівникам вже ніби й помогло:
бо в радості спішить навстріч учитель.
Й веселіє, як то мовляв Тарас,
уже в'юнється, в добрий день і час,
уже у Колі дружнім, нарочитім.

42

Ії анфас просвітлений, просвітлий,
у весен запозичений і зим,
ії недбалий шарм, жагучий стрим,
ії осінні смутки в передлітті.
Ії портретувань час перелітній,
позиркування кроткі поміж тим:
щоб погляд довший здався не святим,
але зненацька цнотним та... лолітним!
Коловороті поглядів навкруг,
але воляє лиш один, о Боже! -
чия жага, крилатячи, pomoже
до ролі доскакати без попруг;
окрилює потроху та щодня
анфаска - маска Божого дання.

43

Карафка, ябко, сало, пастернак -
спасенна сила й велич натюрмрту:
город не видасть городу, ні чорту,
спасіння пастернак означає знак.
Не зрадить чарки жоден із рубак:
де вкмітить, там же й вважить за реторту,
з якої джінів випустить когорту,
будепо позіхнувши, о, байбак!
Війною не грозився б тут ніхто, -
не звоювати натюрморт нікому:
тручай планету, роздубай плато,
перелюби свою і наську втому, -
роз'юшиш носа врешті сам собі,
а ябко й сало вляжать, далебі!

44

Шалфейні пагорби і мислі калинові,
полегле жито, що квітує ще,
гордливі будяки, врожевлені вотще,
з-між них найбільш рожеві - малинові.
Угору, в ріст літа йдуть хлопчаків,
разками полинів біжать попід дощем
в поля-луги, де хвощик із хвощем
пронизливо фехтують при корові.
Закочується сонце, як здавен,
плавучі тіні будять творчий ген,
і бачне око раптом відблиск бачить:
заблизло то йому від Божих іскр;
палючих іскр сахнувся василіск,
а скомороша доля серце гачить.

45

Дофінівці Одеса - на долоні:
Одеса-мрія, ге ж, Одеса-шик!
Будинки, труби димні, - материк,
знічев'я уподібнений короні.
Цуратися ніяк не гоже доні,
такої-от, Дофінівці, в час-пшик:
оговталась Одесонька, вжик-вжик,
занурює в труди свої долоні.
Згодиться день, і мить, і настрої цей,
навіки невідривний від очей,
знагоджений до вересня початку;
наліво - море, а направо - степ,
з'юрмились думи, думаючи: де б
докластися й собі - Дофінівці на згадку.

46

Офелії сільської ти не Гамлет,
веселодухий, - навіть не Лаерт;
вдай адресата: мимо йде конверт,
нічийний понад ситими лугами;
фривольні мислі - уперед ногами
скриплять і випаровуються в лет:
мов примірявсь не Гамлет, а Гамлет,
знадливі мислі класику плюгавлять.
Чому ж села полянського красуня,
свавільна, й задушевна, і парсунна,
чарує, не окрилюючи, втім?
Злеліяна вітрами і трудами,
кюветами гартована й снігами,
окручує не тих, подобається всім?

47

Фавор-горою світу не заступши,
Едем - позаду, так далеко, аж
Давнішає і всякий творчий раж,
І сенс, якого в долі не відкупиш.
Радянщини солодкий кудий «кукиш»
Комусь ще сниться, благодатна блаж;
Окружинами планових покраж
Неважилась душа і сковувались руки ж.
Однак - не всі! Залежить від нагод,
Відомо, той лиш, хто знебув народ,
А дух традицій уступив Мамоні.
Лежить попід горою пугівець,
Юра Святого декілька овець
Картинно сонцю підставляють скроні.

СПОРТ

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИЙ МЕМОРІАЛ
Ярослава КУЛИКА

4 жовтня в День університету стартував II всеукраїнський легкоатлетичний меморіал Ярослава КУЛИКА. Дійство відбувалось на університетському стадіоні його імені.

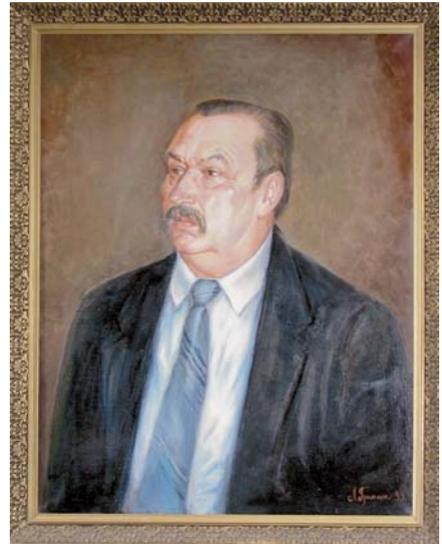
Право внести і підняти державний прапор України надалось Юлії ДІДИЧЕНКО – чемпіонці і призеру обласних змагань, Євгену ДЕРБЕНЬОВУ – чемпіону області, призеру республіканських змагань, КМС, Олександрі ПАЛАМАРЧУКУ – чемпіону області, Дмитру ПЛЮТІ – чемпіону університету, призеру студентських ігор.

Доцент Ярослав Іларіонович Кулик — перший завідувач кафедри фізичного виховання нашого ВНЗ, заслужений працівник народної освіти України. Він створив кафедру, майже 30 років її очолював і вніс вагомий вклад у спорудження університетського стадіону, який і донині є найкращим у Вінниці (тут проходять змагання і обласного, і загальноукраїнського рівня). Улюблене місце літнього відпочинку студентів і співробітників ВНТУ — спортивно-оздоровчий табір «Супутник» на березі Південного Бугу теж постав за активної участі Ярослава Іларіоновича.

Актуально звучать його слова, сказані майже 40 років тому: «Якомога більше матимемо спортивних майданчиків — менше хворітимуть люди, менше державі доведеться будувати лікарень». Перу Я. І. Кулика належать популярні книги «Вінниччина спортивна» (1995), «Історія виникнення і розвитку фізичної культури і спорту в Україні» (1997), «Міжнародний Олімпійський рух та участь в ньому українських спортсменів» (1998). Підготував до видання рукопис «Важкий шлях на Олімп». Держава відзначила спортивного організатора медалями та орденом Трудового Червоного Прапора.

У 70-х роках Я. І. Кулика обирають депутатом Вінницької міської ради, де він очолював комісію з фізичної культури і спорту. За його підтримки у ВПІ стає традиційним легкоатлетичний меморіал Героя Радянського Союзу Л. Ратушної, який згодом набув статусу всесоюзного.

Все життя Я. І. Кулика було пов'язане з улюбленим видом спорту – легкою атлетикою. Понад 20 років він очолював обласну федерацію, був тренером збірних команд області.

Портрет Ярослава КУЛИКА (робота заслуженого художника України Леонтія Гринюка) рішенням Ученої Ради ВНТУ внесено до Галереї Увічнення, яка створена для відзначення заслуг перед університетом тих його працівників, які зробили найбільший особливий індивідуальний вклад у розвиток ВНЗ

РЕЗУЛЬТАТИ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНОГО МЕМОРІАЛУ Я. І. КУЛИКА:

1 місце – ІНІТКІ – 95 очок; 2 місце – ІНЕЕЕМ – 83 очка; 3 місце - ІН БТЕГП – 79 очок.

Біг 100 м:

- 1 – Юлія Дідиченко – ІНМ – 12.9;
- 2 – Юлія Семенюк – ІНРТЗП – 14.1;
- 3 – Тетяна Савчук – ІНЕЕЕМ – 14.4;

- 1 – Андрій Коваль – ІНЕЕЕМ – 11.4.

— Важко було перемогти?

— Боротьба була особливо напружена на останніх метрах, адже суперники були достойні!

— Ти готувався до такого успіху?

— Я все життя готуюсь!

- 2 – Костянтин Черняхівич – ІНІТКІ – 11.5;
- 3 – Робі Едімо – ІНБТЕГП – 11.8.

Біг 200 м:

- 1 – Юлія Сороколій – ІНЕЕЕМ – 28.5;
- 2 – Наталя Малооголовчук – ІНМ – 29.2;
- 3 – Ганна Наумова – ІНАЕКСУ – 29.4;

- 1 – Дмитро Плюта – ІНРТЗП 23.8;
- 2 – Максим Тях – ІНІТКІ -24.4;
- 3 – Віктор Крушницький – ІНЕЕЕМ - 24.9

Біг 400 м:

- 1 – Олена Гладка – ІНІТКІ – 102.0;
- 2 – Вікторія Лук'янчук – ІНАЕКСУ -104.0;
- 3 – Юлія Ковтун – ІНМ - 106.0;

- 1 – Олександр Гуцул – ІНАЕКСУ 53.2;
- 2 – Сергій Ханицький – ІНЕЕЕМ -55.6;
- 3 – Володимир Софіна – ІНМ - 55.7.

Біг 800 м:

- 1 – Тетяна Грабовська – ІНМ – 2.25,8;
- 2 – Ольга Потапенко – ІНАЕКСУ -2.31,3;
- 3 – Людмила Каспрук – ІНБТЕГП - 3.00,7;

- 1 – Євген Дербеньов – ІНБТЕГП 2.00,0;
- 2 – Руслан Похилук – ІНБТЕГП -2.01,1;
- 3 – Олег Крупський – ІНРТЗП 2.07,5.

Біг 3000 м:

- 1 – Володимир Кривонос – ІНМТ – 8.48,2;
- 2 – Віктор Нагірняк – ІНІТКІ - 9.01,2;
- 3 – Юрій Благодір – ІНБТЕГП - 9.13,9.

4×100 м – естафета: (жіноча команда)

- 1 — ІНМ;
- 2 — ІНАЕКСУ;
- 3 — ІНІТКІ;

(чоловіча команда)

- 1 — ІНІТКІ;
- 2 — ІНЕЕЕМ;
- 3 — ІНРТЗП.

Стрибки у довжину:

- 1 – Олександр Паламарчук – ІНІТКІ – 6.09,0 см;
- 2 – Віктор Заремблук – ІНМ -5.71,0 см;
- 3 – Сергій Янковий – ІНЕЕЕМ - 5.70,0 см.

Штовхання ядра:

- 1 – Микола Захарченко – ІНЕЕЕМ – 12.71,0 см;
- 2 – Сергій Іщук – ІНІТКІ — 10.48,0 см;
- 3 – Богдан Писаренко – ІНРТЗП - 10.34,0 см.

Вітаємо призерів! Вдалих стартів і досягнення Олімпійських вершин!

Вікторія Андрійченко, група АМЗ-04, ІНІТКІ

Підкорили і Попа Івана, і Попадю. ТЕПЕР на Кавказ

Двоє «одисейців» — членів туристичного клубу ВНТУ «Одісей», Вікторія Войтович та Олексій Новак у складі збірної команди Вінниці та Малої академії рятувальних служб здійснили Карпатськими пішохідний похід III категорії складності.

Вікторія була керівником групи, а я — орієнтувальником та літописцем. Похід мав 12 ходових днів, впродовж яких, подолавши 262 кілометри, туристи виконали найважчу із можливих категорій складності пішохідного походу в Україні. Нам підкорились гори — Піп Іван (2028 м), Дземброня (1788 м), Ребра (2001 м), Турку (1933 м), Говерла (2061 м), Петрос (2020 м), Близниця (1880 м), Стиг (1704 м), Татарука (1707 м), Братківська (1788 м), Дурня (1704 м), Сивуля (1818 м), Кінець Горгану (1580 м), Попадя (1740м)... Перевали Руський, Пантуй, Легіонів... І Несомовите озеро, і Синевір...

Пройшли старим Чесько-Польським кордоном 1920 року, який... є й нині. Хоча уже як кордон між Івано-Франківською та Закарпатською областями.

Перші 7 днів походу «насолоджувались» постійним туманом, крізь який за 12-13 метрів взагалі уже нічого не видно, окрім густої імлі. Інколи підіймались вище хмар.

На вершині карпатської Сивулі

Двічі йшли під градом та покривались інеем від холодного штормового вітру, яким ледь не здуло із хребта метеоролога групи. Траплялось, йшли під снігом. А бува зустрічали на шляху кучугури снігу та льоду, які ще не встигли розтанути із весни. Звісно, були дощі. Але в останні 5 днів походу — сонце!

Попри усі випробовування і труднощі ми отримали величезний запас вражень, емоцій та навиків. Тепер на квітневих змаганнях завдяки походу маємо право здобувати звання кандидата у майстри спорту.

А наступна наша мета — це IV категорія складності у горах Кавказу.

Олексій Новак, РЗ-04, ІНРТЗП

Редколегія:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)
І. П. Зянько
(редактор)
П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)
Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)
Б. І. Мокін
С. В. Юхимчук,
М. П. Свіридов,
Л. І. Волхонська,
Г. П. Котлярова,
Т. С. Криклива,
М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

21021, м. Вінниця,
Хмельницьке шосе, 95,
корп. «2», кімн. 2218

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 58-02-68

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, кімн. 114, тел. 58-05-32

Комп'ютерна верстка — Криклива Т. С.
Кушнір О. О.

Фото — Сергія Маркова

Підписано до друку 20.10.05. Формат 29,7 42 1/2.
Наклад 625 прим. Зам. № 2005-171

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 58-01-59